

ПРИЛОЖЕНИЕ

Настоящото приложение не представлява част от анализа и предложенията на ЕКРН, отнасящи се до положението в България

ЕКРН би желала да посочи, че анализът, който се съдържа в нейния доклад за България, е извършен към дата 20 юни 2008 г. и не взема предвид последващото развитие.

Съгласно установената от ЕКРН процедура за изготвяне на докладите по страни, българските власти водиха поверителен диалог с ЕКРН по отношение на предварителния вариант на текста за България. Редица техни коментари бяха взети под внимание от ЕКРН и включени в доклада.

Независимо от това, вследствие на диалога българските власти изказаха изричното желание като приложение към доклада на ЕКРН да се включат и следните бележки от тяхна страна.

Бележки по Четвъртия доклад за България на Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността

Българските власти отбелязват със задоволство, че, включително след поверителния диалог, настоящият Доклад на ЕКРИ дава една по-реалистична картина по различните аспекти на положението с човешките права в България (особено в сравнение с предходния Трети доклад).

В този смисъл може само да се съжالياва, че някои от бележките по Проекта за Четвърти доклад, представени в рамките на процеса на диалог, не са взети предвид от ЕКРИ, тъй като те биха подобрили още повече качеството на доклада. В тази връзка, българските власти представят следните съображения, насочени към преодоляване по конструктивен начин на останалите неточности, съдържащи се в Четвъртия доклад на ЕКРИ за България:

По **Втори** параграф на Резюме:

- Изречение второ (и всички следващи подобни изречения в Доклада): Тук следва ясно да се подчертае, че в националната образователна система **никога** не е имало – нито де юре, нито де факто – **политика на „сегрегация“** в училищата по отношение на деца от ромски произход. Обстоятелството, че отделни училища в някои квартали на определени градове се посещават предимно от деца от ромски произход, е случайна последица от някогашното административно деление на училищната мрежа. Според правилниците, които се прилагаха по отношение на всички деца, независимо от техния етнически произход, приемането във всяко държавно училище беше административно обвързано с местоживеенето на семейството. В квартали с предимно ромско население, тази система доведе до появяване на училища, в които се учеха предимно деца от ромски произход. Системата бе премахната още преди години, като властите предприеха специални мерки за коригиране на създалата се ситуация. Ето защо, терминът „сегрегация“ (вкл. „де факто“) по отношение на ромските деца е неточен.

- Изречение последно (и всички следващи подобни изречения в Доклада): Представители на турската общност членуват в управляващата парламентарна коалиция в България от 2001 г. Те заемат министерски постове, постове на областни управители и техни заместници, като наред с това са широко представени в общинските съвети.

По **Трети** параграф на Резюме:

- Изречение последно (и всички следващи подобни изречения в Доклада): Използването на огнестрелно оръжие от полицията е строго регламентирано в България. Огнестрелно оръжие се използва в изключителни случаи като крайна мярка. В същото време, вероятността от използване на огнестрелно оръжие при

подобни обстоятелства по никакъв начин не зависи от етническия произход на лицата, срещу които се ползва.

По Четвърти параграф на Резюмето:

- Изречение трето (и всички следващи подобни изречения в Доклада): Разпоредбите на Наказателния кодекс се „прилагат рядко“ поради факта, че в българското общество се срещат само крайно изолирани случаи на подобни престъпления. Това се потвърждава от събраните статистически данни за углавни престъпления, в това число и престъпления с расистка мотивация.

- Изречение последно (и всички следващи подобни изречения в Доклада): Прилагането на Закона за вероизповеданията показва, че неговите разпоредби са в пълно съответствие с Чл. 9 на Европейската конвенция за правата на човека.

По Пети параграф на Резюмето:

- Изречение трето (и всички следващи подобни изречения в Доклада): Преди няколко години бе приета специална политика за предотвратяване на ненужното настаняване на деца от ромски произход в заведения за деца с увреждания, която се изпълнява успешно до ден днешен. Очевидно, прилагането на тази политика ще продължи и занапред.

- Изречение последно (и всички следващи подобни изречения в Доклада): Българските граждани, които се самоопределят като македонци, ползват изцяло и ефективно всички права и свободи, гарантирани на всички български граждани. Тези лица не срещат никакви проблеми, които могат да се разглеждат като специфични само за тях.

По Шести параграф на Резюмето:

- Изречение второ (и всички следващи подобни изречения в Доклада): От години насам се предприемат комплексни законодателни, политически и практически мерки за предотвратяване и борба с всякакви прояви на нетолерантност и дискриминация във всички области, вкл. на антисемитизъм.

По-долу са представени някои съображения по повдигнатите въпроси и направените препоръки, съдържащи се в последните три параграфа на Резюмето, които се отнасят до съответните части на Четвъртия доклад.

По точки 3 и 6 от Доклада (и във връзка със Седем параграф от Резюмето): Следва да се напомни един основополагащ принцип на международното публично право: присъединяването или неприсъединяването към конкретен международноправен инструмент е въпрос на суверенен избор на всяка държава. Нещо повече – Конституцията и свързаното с нея законодателство на Р България гарантират пълна защита срещу дискриминация на всяко лице под

нейна юрисдикция, независимо от неговата националност и етническа принадлежност, в съответствие с международно приетите стандарти.

По точки 7 – 10 от Доклада: Отбелязвайки, че по принцип съдържанието на докладите на други органи не следва да се възпроизвежда в докладите на ЕКРИ за отделни държави, и припомняйки, че становищата на Венецианската комисия нямат задължителен характер, българските власти биха желали все пак да изтъкнат своите съображения в отговор на горепосоченото становище на Венецианската комисия.

- Терминът „гражданин“ е използван в конституцията от 1991 г., за да се подчертае, че всички лица притежават вътрешно присъщи достойнство и права, които не се дават и не могат да бъдат отнемани от държавата; и че новата българската държава няма право да третира лица под своя юрисдикция като „поданици“ (което, за съжаление, бе честа практика по време на авторитарния режим преди 1989 г.). Следователно, използването на термина „гражданин“ никога е целяло ограничаване на обхвата на международноправните задължения, поети доброволно от България съгласно съответните международноправни инструменти. В този смисъл следва да се припомни, че България е страна по всички основни конвенции на ООН в областта на човешките права и изпълнява изцяло и добросъвестно задълженията си по тях. Нещо повече: съгласно разпоредбите на Чл. 5 ал. 4 от Конституцията от 1991 г., тези правни инструменти са съставна част от вътрешното законодателство. Следователно, волята на законодателя е абсолютно очевидна: на всяко лице под юрисдикцията на българската държава да бъдат осигурени правата и свободите, гарантирани от въпросните конвенции. Ако не беше така, най-малкото международноправните инструменти, осигуряващи равнопоставеност на всички лица, вкл. на чужденци, не биха били включени във вътрешното законодателство.

- Неучастието на неграждани на Р България, които не са граждани и на ЕС, в местните избори не се явява нарушение на каквато и да било съществуваща правна норма.

- Общият принцип за равнопоставеност и недискриминация спрямо всички лица, вкл. принадлежащите към малцинствата, е гарантиран от закона и се спазва най-стриктно в България във всички сфери. Това е определяща характеристика на успешния български модел на междуетнически отношения, основаващ се на ценностите на плуралистичната демокрация и гражданското общество. Този модел устоя на натиска и доказа своята ценност и устойчивост „както в спокойни времена, така и във времена на криза“. Ето защо е от жизнена важност да се запази и развие този модел, в съответствие с неговите основни принципи.

- Конституцията на Република България изрично признава съществуването в България на религиозни, езикови и етнически различия, респ. на носителите на тези различия. В свое Решение № 4 (1992), Конституционният съд припомня и подчертава тази конституционно постановка.

По точки 11 – 13 от Доклада: Конституционният съд на Република България ясно дефинира предметния обхват на Чл. 11 ал. 4 от Конституцията. Съдът постанови, че Чл. 11 ал. 4 забранява съществуването на политически партии, членството в които е изрично ограничено от уставните разпоредби до лица, принадлежащи към определена расова, етническа или религиозна група, независимо дали тя е малцинствена или представлява мнозинство. Тази разпоредба не съдържа подобни ограничения – и следователно, не може да се използва за предотвратяване – на всякакво „самоорганизиране по принцип“ на дадени езикови, етнически или религиозни малцинствени групи. Напротив – съществуват както политически партии, чиято членска маса в огромната си част се състои от лица, принадлежащи към определена етническа група, така и сдружения, образувани от лица, които принадлежат изцяло към дадена етническа група. Една от тези партии е партньор в сегашната управляваща коалиция, тя бе и едната от двете партии, формирали предишното българско правителство. Ето защо, разпоредбите на Чл. 11 ал. 4 не могат да се разглеждат като нарушение на Чл. 11 на ЕКПЧ или на други международни ангажименти, поети от България.

По точки 14 – 16 от Доклада: Принципът на свобода на сдружаване е изцяло гарантиран от Конституцията и от свързаното с нея законодателство на всяко лице, без каквато и да е дискриминация, при пълно спазване на нашите международноправни задължения.

В този смисъл следва да се подчертае, че евентуалната регистрация на дадена политическа партия зависи изцяло от инициативата на заинтересованите лица, в съответствие със съществуващото българско законодателство. Следователно, не би трябвало да има пречки пред регистрацията на въпросната група като политическа партия, стига да са спазени всички формални изисквания на действащия сега Закон за политическите партии. Тези изисквания са ясни и приложими за всекиго, без изключение и/или дискриминация.

Следва да се припомни също, че България е изпълнила изцяло решението на ЕСПЧ по това дело, като от въпросното решение на ЕСПЧ не произтича никакво задължение на българските власти за автоматична пререгистрация на ОМО-Илинден-Пирин като политическа партия, нито пък в него се съдържат каквито и да е указания за регистрация в случай на подадена нова заявка пред местен съд.

По точки 19 и 21 от Доклада: Следва да се припомни, че Конституцията и приложимото законодателство в България изрично забраняват дискриминация по религиозен или верски признак и че Държавата оказва съдействие за насърчаване на толерантността и уважението между последователите на различни религии, както и между вярващи и невярващи.

По отношение на жалбата за оспорване на конституционособразността на Членове 7 и 10 от Закона за вероизповеданията, следва да се припомни, че то бе обосновано отхвърлена от Конституционния съд на Република България., Конституционният съд констатира по-конкретно, че цялата съществуваща

разлика е единствено по отношение на условията на придобиване на юридическа правоспособност, като не засяга нито свободата на вероизповедание, нито правото на неговото упражняване в общността.

В тази връзка, следва да се подчертае, че Законът за вероизповеданията изцяло съответства на международните стандарти в сферата на човешките права. Той се прилага при пълно спазване на съответните международноправни задължения на Република България, вкл. по Международния пакт за граждански и политически права и Европейската конвенция за правата на човека – т.е. и е в съответствие с препоръките, съдържащи се в Резолюция № 1390 на Парламентарната асамблея.

По точки 22 – 25 от Доклада: Следва да припомним още веднъж, че престъпленията против националното и етническо равенство са изрично криминализирани по силата на Глава Трета, Раздел I от Особената част на Наказателния кодекс (НК). Основната характеристика на тези престъпления, които са уредени в Чл. 162 и Чл.163 от НК, са **расистките или националистически мотиви** на извършителите. Наказателната санкция, предвидена за престъпленията против националното и расовото равенство показва, че законодателят третира тези закононарушения като представляващи висока степен на обществена опасност.

Макар НК да не съдържа изрична расистка мотивация при извършване на всякакви видове престъпления, в разпоредбите на Общата част на НК изрично се посочва, че при определяне на наказанието съдът взема предвид и **подбудите** за извършване на деянието (Чл. 54 ал. 1 от НК), вкл. евентуални расистки мотиви. Освен това, в случай на т.нар. „идеална съвкупност“, дадено престъпление против националното и расово равенство може да е било извършено едновременно с друго престъпление, предвидено в Особената част на НК. Принципите на определяне на наказанието са от съществено значение, като съдът преценява, наред със смекчаващите и утежняващи вината обстоятелства, също и подбудите за извършване на престъплението. В случай, че се установи расистка мотивация за извършване на дадено престъпление, това във всеки случай се разглежда като утежняващо вината обстоятелство.

Следователно, съществуващата правна рамка е достатъчна, с оглед на вземането предвид на расистката мотивация като утежняващо вината обстоятелство при всяко престъпление.

По точки 31 и 32 от Доклада: Както е видно и от предходните параграфи, властите правят всичко необходимо за информиране на обществеността, вкл. на лица, принадлежащи към всякакви етнически и религиозни малцинствени групи, за съдържанието и обхвата на Закона за защита срещу дискриминация.

Организирант се също така курсове за обучение по въпросите на расовата дискриминация. Тематиката за правата на човека е застъпена във всички редовни учебни програми за редовно обучение на Националния институт на правосъдието (НИП) за начално и текущо обучение на магистрати. Те включват учебен модул по Чл. 14 от ЕКПЧ (забрана за дискриминация) и свързаното с нея българско законодателство и съдебна практика. В края на 2007 г. НИП обнародва и разпространи сред всички съдебни органи практическо помагало, озаглавено „Съдебно прилагане на основните права“, което е свободно достъпно на сайта на НИП.

Освен това, НИП участва в съставянето на сборник „Съдебна практика по приложението на Закона за защита срещу дискриминация“, изготвен по инициатива на Комисията за защита от дискриминация, вкл. за разпространение сред всички магистрати.

По точка 36, изречение трето от Доклада: За съжаление, най-общо казано това „становище“ може би е показател, за качеството на подобни становища. Следва да се припомни, обаче, че разделението на властите в Република България е основен конституционен принцип. Ето защо, присъствието в Комисията за защита от дискриминация на бивши народни представители, които са признати експерти в сферата на борбата с дискриминацията, по никакъв начин не „ограничава“ нейната независимост спрямо изпълнителната власт.

По точки 37 и 38 от Доклада: Властите предоставят всички необходими ресурси за осигуряване ефективното функциониране на Комисията за защита от дискриминация, като се ангажират да правят това и за в бъдеще. Това се вижда достатъчно ясно от предходните параграфи на самия доклад.

По точка 41 от Доклада: Отговорностите на Националния съвет за сътрудничество по етнически и демографски въпроси, осигуряващи му широки правомощия във всички съответни области, са ясно установени в неговия Устав, одобрен от Министерския съвет на Р България.

По точка 43 от Доклада: Както вече бе посочено по-горе във връзка с Втори параграф от Резюмето, в националната образователна система **никога** не е имало – нито де юре, нито де факто – **политика на „сегрегация“** в училищата по отношение на деца от ромски произход. Ето защо, терминът „сегрегация“, (вкл. де факто) по отношение на ромските деца е неточен.

По отношение на изречение седмо от този параграф, предположението, че за училищата с преобладаващ брой ученици от ромски произход се отделят по-малко финансови и човешки ресурси очевидно не съответства на истината. В България има единен стандарт за издръжка на ученик, следователно размерът на държавната субсидия, която получават училищата, зависи изключително от броя на записаните ученици.

По точка 43 от Доклада:

- Изречение пето: идеята, че ефектът от всичките – действително „многобройни“ – програми и планове за действие, осъществявани от правителството, „не се забелязва“, е в очевидно противоречие с фактите. Всички налични данни сочат значителен напредък в това отношение.

- Изречение последно: Фактът, че съществува пряка връзка между процента на безработица сред ромската общност и някои образователни проблеми на ромското население, е много добре известен на властите. Както вече бе посочено в бележките по Третия доклад на ЕКРИ за България, проблемите, пред които са изправени множество членове на ромските общности в Централна и Източна Европа, вкл. и в България, са най-вече от социално-икономическо естество. Властите в България си дават сметка за величината на тези проблеми и са идентифицирали първопричините за тях.

Въз основа на щателен анализ на различните аспекти на положението на ромската общност в България след прехода към пазарна икономика, българските власти са разработили и прилагат редица мерки за всеобхватно разрешаване на проблемите на ромската общност. Тези мерки включват заетост и образование.

По точки 47 – 50 от Доклада: Властите осъществяват мерките (препоръчани също и от ЕКРИ) вече от много години насам.

По точки 51 – 53 от Доклада: Както вече бе споменато по-горе в нашите бележки (по Параграф пети на Резюме), още преди няколко години бе приета специална политика за предотвратяване на ненужното настаняване на деца от ромски произход в заведения за деца с увреждания, която се изпълнява успешно до ден днешен. Очевидно, осъществяването на тази политика ще продължи и занапред.

По точки 51 – 53, 68 и 73 – 75 от Доклада: Властите осъществяват повечето от мерките (препоръчани и от ЕКРИ), от много години насам.

Трябва да се отбележи, че в България няма сегрегация в областта на здравеопазването. Конституцията и свързаното с нея законодателство изрично забраняват наличие на дискриминация на каквато и да е основа.

Ще припомним също така, че в съответните подробни бележки по Третия доклад на ЕКРИ (2004 г.) бе пояснено, че българското правителство последователно и от много години насам прилага конкретни мерки за ефективно преодоляване на социално-икономическите проблеми на ромската общност, вкл. чрез равен достъп до образование, заетост, здравеопазване, подобряване на жилищните условия и пр. Това би следвало да е очевидно и от съответните факти, посочени в Четвъртия доклад на ЕКРИ

По точки 76 – 78 от Доклада: С цел популяризиране на достъпа до правна помощ сред по-широк кръг лица – социално слаби, принадлежащи към етнически малцинства и пр. – Националното бюро за правна помощ (НБПП) издаде брошура с информация за статута и функциите на Бюрото, критериите, реда и условията за предоставяне на безплатна правна помощ, както и за видовете дела, при които се предоставя правна помощ. Брошурата е разпространена в Дирекциите за социално подпомагане към Агенцията за социално подпомагане с цел запознаване на служителите на тези структури с дейността на НБПП и техните задължения по Закона за правната помощ, както и за информиране на социално слаби лица за възможностите за достъп до правна помощ. Брошурата ще се разпространява също и в специализираните институции за предоставяне на социални услуги, с оглед запознаване на лицата, които са настанени в тях, с възможностите за достъп до правна помощ.

НБПП популяризира достъпа до правна помощ и чрез публикуване на информационни материали в пресата, както и чрез предоставяне на устни консултации на място в Бюрото.

Публичният характер на Националния регистър за правна помощ, който се поддържа от НБПП, дава възможност на всички лица, които отговарят на условията за получаване на правна помощ, сами да изберат и посочат служебен адвокат.

Чрез организиране на съвместни семинари, срещи, както и чрез предоставяне на информационни материали на всички специализирани държавни органи като Държавната агенция за бежанците, Държавната агенция за закрила на детето, Комисията за защита от дискриминация, както и на неправителствените организации на малцинствата, Българския Хелзинкски комитет и др., НБПП осигурява възможност за достъп до правна помощ на всяко лице, което отговаря на условията по ЗПП за да му бъде предоставена такава.

Нещо повече – фактите, посочени в параграф 77, сами по себе си са очевиден показател, че „информацията“ (от неидентифицирани източници), която наемква, че „системата не работи добре“, е неточна. Освен това, напълно неясно е как тези неидентифицирани източници са решили, че сред хилядите практикуващи адвокати в България има само 10-15, „специализирани по въпросите на дискриминацията“.

По точки 79 – 85 от Доклада: В България законът изрично изисква от държавните медии (БНТ и БНР) да съдействат със своите програми за взаимно разбирателство и толерантност между хората, като не допускат излъчване на материали, които биха могли да подстрекават гражданите към нетолерантност или към омраза, основаваща се на раса, пол, религия или национален произход. Медии, които нарушават тези задължения, подлежат на санкциониране съгласно закона.

Нека да припомним също така, че в България няма никакви законови ограничения за достъп на лица, принадлежащи към етнически, религиозни или

езикови малцинства до медиите. Предприети са всички необходими мерки за осигуряване на достъп до медиите и насърчаване на утвърждаването на толерантност и културен плурализъм в медиите; като насърчаването на културното многообразие е установено като основен принцип в национална политика в областта на културата.

Освен това, Република България е изцяло гарантирано правото на гражданина, независимо от неговата етническа принадлежност, религия и език, да участва в процесите и механизмите на взимане на решения. По-конкретно, участието в политическия живот е конституционно гарантирано на всички български граждани, независимо от тяхната етническа принадлежност. Следователно, равнището на тяхното участие зависи единствено от волята на заинтересованите лица.

Що се отнася до правото на назначаване на работа в органи като полицията и съдебната система, то там набирането на персонал се извършва единствено въз основа на необходимата квалификация, а не по етническа принадлежност. Всякаква дискриминация, включително по етнически признак, е изрично забранена.

Всяко лице, което смята, че е жертва на дискриминация, включително по отношение на заетостта, има право да търси защита на своите права в съответствие със закона – по съдебен ред, чрез Комисията за защита от дискриминация, или чрез сезиране на Омбудсмана.

По точка 88 от Доклада: Следва да припомним, че в България равният достъп до образование е конституционно гарантиран за всички лица, независимо от тяхната етническа принадлежност. По отношение на заетостта, както бе споменато и по-горе, набирането на персонал се извършва единствено в зависимост от съответната квалификация, като всякаква дискриминация, вкл. по етнически признак, е изрично забранена. (Вж. също предишния коментар.)

По точки 92 и 94 от Доклада: Както бе споменато, тук строго се прилагат разпоредбите на Наказателния кодекс по отношение на подстрекателството към расова или религиозна омраза.

По точки 95 – 97 от Доклада: Етническата идентичност в България е въпрос на личен свободен избор. Нещо повече – Чл. 6 ал 2 от Конституцията на Р България постановява, че „Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.“

Наличието на български граждани, които се самоопределят като македонци, е надлежно отразено в официалните резултати от Националното преброяване през 2001 г.: общо 5,071 лица към 1 март 2001 г. Този очевиден факт не се нуждае от никакъв друг специален акт на признаване от страна на българската държава.

Както се потвърждава от Конституционния съд на Р България (вж. Съдебни решения № № 4/21 април 1992, 2/8 февруари 1998), Конституцията на Р България изрично признава наличието на етническо, религиозно и езиково многообразие в страната. Въпреки това, българският закон не използва понятието „национално малцинство“, нито пък съществува дефиниция на това понятие в международното право. Следователно, въпреки че българската държава признава наличието на етническо, религиозно и езиково многообразие в страната, включително на лица, които се самоопределят като македонци, тя не може да даде „по-широко признание“ на когото и да било конкретно като „национално малцинство“.

Трябва също така да припомним, че въпросните 5,071 лица се ползват изцяло и ефективно с всички права и свободи, гарантирани на всички български граждани.

По точки 98 – 101 от Доклада: В България има българоезични мюсюлмани (наречени в Доклада „помаци“). При преброяването през 2001 г., осъществено в съответствие с най-високите международни стандарти, което даде възможност на всеки гражданин да се самоопредели етнически с право на самостоятелен свободен избор, 49,764 лица се определиха като българимохамедани. Този факт бе надлежно отразен в официалните резултати от Националното преброяване на населението (2001). Следователно, „отделната идентичност“ на тези лица е изрично призната.

Няма сигнали за наличие на дискриминация срещу българоезичните мюсюлмани. Нещо повече – съществуващите разпоредби на българското законодателство, които забраняват изрично дискриминация по религиозен признак, се спазват най-стриктно по отношение на тях.

(Вж. по-горе и съответните коментари по параграфи 79-97 от Доклада.)

По точки 105 – 107 от Доклада: Българското общество осъзнава добре значението на формирането на положителна нагласа към сънародници, принадлежащи към дадена етническа група, както и на преодоляването на всякакви предразсъдъци в това отношение. Както бе посочено по-горе, по-специално по отношение на точки 79 – 85, предприети са всички необходими мерки за насърчаване на толерантност и културен плурализъм в медиите.

Трябва да се отбележи също така, че по принцип членовете на Съвета за електронни медии са добре запознати с всички въпроси, свързани с расизма и подстрекателството към расова ненавист.

По точки 108 и 109 от Доклада: Следва да се подчертае, че в България законите, отнасящи се до подстрекателство към расова ненавист, се прилагат стриктно спрямо всяко лице, намиращо се под българска юрисдикция, и че въпросният телевизионен канал е санкциониран.

По точки 111 – 113 от Доклада: Българските органи следят отблизо **всички** предполагаеми прояви на расизъм срещу **всяко лице**, в рамките на тяхната юрисдикция, без дискриминация, като налагат съответни наказания за подобни инциденти.

По точки 115 – 116 от Доклада: Следва да се припомни, че българските власти последователно се борят с всякакви стереотипи и предразсъдъци, ако/когато подобни действия бъдат проявени по отношение на лица, принадлежащи към кое и да е етническо, религиозно или езиково малцинство. Българските власти следят отблизо **всички** предполагаеми прояви на расизъм и нетърпимост срещу **всички лица**, намиращи се под тяхна юрисдикция, без дискриминация, като при необходимост предприемат решителни стъпки за налагане на наказания за подобни инциденти.

По точка 120 от Доклада: Както вече бе споменато в бележките по Третия доклад на ЕКРИ за България, в страната прояви на антисемитизъм на практика не съществуват. Независимо от това, българските власти последователно отделят приоритетно внимание на превенцията и борбата с антисемитизма, като са предприели всички необходими мерки за реакция срещу такива прояви, независимо от възможния им произход.

По точки 115 – 116 от Доклада: Властите вече прилагат тези мерки (препоръчани също и от ЕКРИ).

По точка 128 от Доклада: Българските власти отбелязват, че в Държавната агенция за бежанците няма регистриран случай на насилие по отношение на кандидати за статут на бежанци или на бежанци, настанени в „центрове за задържане“. По принцип, тези центрове се намират под юрисдикцията на Министерството на вътрешните работи и достъпът на външни лица в тях се контролира.

По точки 132 и 133 от Доклада: Както вече бе споменато, българските власти се борят с **всички** прояви на дискриминация и нетолерантност, вкл. всякакви възможни действия, насочени срещу имигранти. Компетентните органи в България не са получавали конкретни сигнали за прояви на расизъм или нетолерантност от страна на обществото към имигранти, бежанци или лица, търсещи убежище. В същото време, властите си дават сметка за наличието на определени стереотипи и предразсъдъци, които биха могли да доведат понякога до прояви на дискриминация. Това, обаче, са изолирани случаи. Компетентните власти в никакъв случай не са безучастни към такива прояви и **наистина** се борят с тях и ги санкционират.

По точки 135 – 138 от Доклада: В допълнение към множеството мерки, описани в Доклада, е създаден и Дискусионен клуб „Права на човека и полицейска етика“, в който на доброволен принцип ще участват преподаватели и обучаеми. Предназначението на този клуб е да бъдат разглеждани и анализирани конкретни решения на Европейския съд по правата на човека,

както и да се поддържа по-тесен контакт с представители на неправителствени организации, работещи в областта на правата на човека.

По точки 139 и 142 от Доклада: Българските власти припомнят, че при **всички** предполагаеми нарушения на закона от полицейски служители се провеждат разследвания, а там, където тези нарушения се докажат, извършителите и – при необходимост – преките им ръководители се наказват. Така например, както вече бе отбелязано, вкл. и от ЕКРИ, има множество случаи на уволнени полицейски служители, чиято вина за извършване на подобни нарушения е била доказана. Нещо повече – когато фактите по разследването сочат, че се касае за възможно извършено престъпление, всички събрани материали се предават на прокуратурата за по-нататъшни действия. Това е задължителна процедура, която се следва без изключение, независимо от етническото самоопределение на жертвите на предполагаемите закононарушения. Освен това Министерството на вътрешните работи е предприело и необходимите практически мерки за премахване на първопричините за подобни нарушения и предотвратяване на продължаващото им възникване в бъдеще. Така например, въведена е и се следи внимателно специална система за регистрация на жалби по твърдения за малтретиране от страна на полицейски служители.

Компетентните власти в България са готови да предприемат съответни действия ако им бъдат представени конкретни факти, които да доказват, че лица, принадлежащи към каквато и да било малцинствена група, са станали обект на преднамерено малтретиране от полицията.

По точка 145 от Доклада: При назначаване на служители в системата на МВР, не се допускат никакви привилегии по отношение на пол, етническа принадлежност или вероизповедание. Този подход е съобразен с Чл. 6 ал. 2 от Конституцията на Р България, съгласно който не се допускат никакви ограничения на права или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние. В този смисъл, при назначаване на служители в Министерството на вътрешните работи не могат да се въвеждат привилегии въз основа на пол, етническа или религиозна принадлежност.

В съответствие с Чл. 168 от Закона за МВР, постъпването на държавна служба в Министерството на вътрешните работи и професионалното развитие на личния състав се основават на принципите на прозрачност, публичност, ясни и точни критерии и процедурни правила за назначаване, конкурсно начало, забрана на дискриминация и равни възможности.

При провеждане на национални конкурси, Министерството на вътрешните работи провежда активна комуникационна политика, чрез която обществеността се информира за вакантните длъжности и необходимите условия, на които следва да отговарят кандидатите за тях. Тази политика на прозрачност и обективност дава възможност на всеки български гражданин да

кандидатства за работа в Министерството на вътрешните работи, без оглед на етническия си произход.

По точка 148 от Доклада: Следва още веднъж да припомним, че цялата основна информация (пол, имуществен статус, образователно равнище, заетост и пр.) по отношение на лица, живущи на територията на Р България, включително такива, които се самоопределят като принадлежащи към дадено малцинство, бе събрана при националното преброяване през 2001 г. Освен това, тази информация се използва в процеса на взимане на решения от българските власти. Въз основа на наличната информация Правителството е разработило различни програми в областта на заетостта, образованието, обучението, социалните услуги и пр., които се изпълняват понастоящем. Някои от тези програми съдържат специални мерки за удовлетворяване на специфичните потребности на лица, принадлежащи към конкретни малцинствени групи.